W drodze

(Dokończenie ze strony 3)

nie wokoło zmian – w imieniu dzieła dopełniającego wszystko to, co już kiedykolwiek powiedziano – równocześnie jakby newralgicznie uczulonego na prawdę i współczesność".

Potem zajaśniała nam i poruszyła serca *Pieśń wigilijna,* z niezwykle sugestywną, transowo pulsującą, pobrzmiewającą rytualną obsesyjnością muzyką Marka Tercza. Prapremiera tego unikalnego utworu miała miejsce 23 grudnia 1994 roku, również w ramach Sceny Autorskiej STUDIO. Przedstawienie promowane przez moją Agencję Promocji Artystycznej „Pro Art", prezentowane wielokrotnie, m.in. w Teatrze STU, w Teatrze Bagatela i na scenie Katolickiego Centrum Kultury w Krakowie – do dzisiaj pozostało w pamięci widzów jako spektakl budzący dobre, wzniosłe uczucia i sprzeciw wobec okrutnego świata, tyranizującego wolność jednostek i narodów.

W ramach Sceny Autorskiej, niezwykle twórczy i dynamiczny tandem: Jachimowski / Tercz zrealizował cykl form teatralno-oratoryjnych takich jak: *Pieśń o Miłości, Pieśń o Wolności*, *Pieśń o Ziemi* oraz wiele okazjonalnych koncertów, wigilii i innych wydarzeń artystycznych, które zawsze gromadziły nadkomplety na widowni – wyzwalały serdeczny i spontaniczny odbiór. Henryk Jachimowski jako autor tekstów był też współtwórcą sukcesu Justyny Łysak, która zdobyła wiele prestiżowych nagród, a w III Edycji Festiwalu Twórczości KOROWÓD została podwójną laureatką: za wykonanie i za piosenkę *Moje życie jest moje.* Po tych wydarzeniach zostały zapisy filmowe, dźwiękowe, płyty i teledyski dostępne na youtube oraz w pamięci wykonawców i widzów.

Henryk Jachimowski współpracował również z Kieleckim Teatrem Tańca, pisząc libretta do znaczących spektakli: *Pasja* (2006 z muzyką Pawła Łukowca) i *Zdarzyło się w Jeruzalem* (2008 z muzyką Krzesimira Dębskiego).

Począwszy od *Pieśni wigilijnej,* w utworach Jachimowskiego pojawia się odniesienie do nieogarnionej tajemnicy, do „miłości świętej, niepojętej", jaką jest Bóg i Matka Boża, którą traktował zawsze jako matkę najczulszą, najbliższą – prowadzącą za rękę do dziecięcej wiary, ufności i nadziei.

W roku 2012 powstał poemat o Karczówce, *Zapisane w pamięć*, dotychczas niezrealizowany, złożony z dwunastu pieśni – obrazów, z których przebija głęboko ludzkie, franciszkańskie brzmienie i wyczuwalna bliskość świętości: *Modli się po swojemu modliszka / Cisza do wiatru do ciszy wiatr / W kaplicy łąki ptasi raj / To świata kościół / W kościele tym Ty i ja / Tobie się zwierzam.* W innym miejscu tego utworu pojawia się przejmująca fraza, wyznanie poety: *Modlitwa moja / nie szuka Boga lecz go dotyka.* To skłania do wmyślenia się w istotę religijnego poznania jako ludzkiego, realnego doświadczenia.

Temat maryjny, w ostatnich latach życia, coraz częściej wypełniał myśli i serce Henryka Jachimowskiego w najszlachetniejszym znaczeniu tego słowa. To było odwołanie do własnej matki, do wsi rodzinnej, rodowodu, którego się nie wstydził, lecz mówił o nim z dumą i przekonaniem, że dał mu wiarę w ludzi i miłość do wszystkich żywych istot. Toteż wiele satysfakcji przyniosła mu praca nad kolejnym wyzwaniem, jakim było oddanie poetyckiego hołdu Matce Bożej Ostrobramskiej w Skarżysku-Kamiennej. Długo nosił ją w sercu, rozmawiał z Nią – stawała się też często wiodącym tematem naszych rozmów.

Prawykonanie oratorium *Święta przy Tobie Chwila* miało miejsce w Skarżysku-Kamiennej, 25 października o godz. 19.00. Było ono artystycznym ukoronowaniem wielkiego wydarzenia dla regionu świętokrzyskiego: Kościół Matki Bożej Ostrobramskiej w Skarżysku-Kamiennej został podniesiony do godności bazyliki mniejszej. Było to ogromne przedsięwzięcie. Praca nad materiałem literackim i muzycznym trwała ponad trzy lata. Muzykę do czternastu pieśni Henryka Jachimowskiego skomponował Paweł Łukowiec. Do udziału w oratorium zaangażowani zostali soliści: Olga Szomańska (aktorka i wokalistka), Marzena Trzebińska (artystka śpiewaczka – sopran liryczny), Marcin Jajkiewicz (wokalista jazzowy) oraz Andrzej Gumiel (saksofonista, pedagog i aranżer). Towarzyszyły im połączone chóry: Fermata oraz chór Instytutu Edukacji Muzycznej UJK, które przygotowała Ewa Robak, a także Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Świętokrzyskiej pod dyrekcją Jacka Rogali.

Oratorium od pierwszych taktów ujęło zgromadzonych licznie słuchaczy i mimo podniosłego tematu, wolne było od patosu i koturnowości. Słowa i muzyka współbrzmiały ze sobą tworząc jednorodną całość. Odnosiło się wrażenie, że zespół jest jednym organizmem przekazującym nam własną prawdę o miłości, o bezgranicznym zaufaniu i oddaniu Naszej Matce – tej rodzonej i tej świętej: „Matko Wybrana Niepokalana co z Ostrej Bramy osłaniasz miasto / Zasłoń nas przed zła przepaścią / Płaszczem Najświętszym zasłoń" (*Pieśń 1*). Wyraźnie wyczuwa się w tekstach i interpretacji wykonawców zamyślenie nad naszą tradycją, potrzebę bliskości, czułości oraz wyzwolenia się z obezwładniającej samotności: „Przychodzę tu by nie być samotny / i Ty Matko, abyś nie była samotna" (*Pieśń 2*). Sprawia to wrażenie narastającej, skupionej modlitwy, która, poprzez rytm i litanijną powtarzalność wersów, przybiera formę medytacji – kulminuje w finale, by zjednoczyć nas i wyzwolić od lęku:

(...) Tyś łaski pełna
Obleczona w słońce
Ty zewsząd
Ty nam z Ostrej Bramy
Doradzasz iść spokojnie

Wiara moja naprzeciw zwątpienia
Nadzieja – o nią Cię upraszam
Czym życie bez wiary byłoby
bez nadziei i bez miłości płaszcza

Obraz Twój święty objęty
Wieńcem gwiazd dwunastu
Wieńczy się nim nowa Europa
W wieńcu tym gwiazd światło najczystsze
W świetle tym gwiazda jedna: Chrystus

Na uwagę zasługuje też staranny dobór głosów wokalistów, to dyskretnych i delikatnych, to wzbierających na sile w błogosławionym *crescendo*, by sprzymierzyć się z potęgą chóru i uderzyć z ogromną mocą.

Dawno nie uczestniczyłem koncercie, który tworzyłby tak silnie harmonijny i emocjonalny zarazem przekaz. Oddanie wykonawców, ich wiara w słowo i siła muzyki sprawiły, że z minuty na minutę stawaliśmy się uczestnikami unikalnego wydarzenia – rodzenia się ludzkiej wspólnoty myśli i uczuć – pod kopułą skarżyskiego Sanktuarium...

Szczęsny Wroński

HENRYK JACHIMOWSKI (ur. 16 kwietnia 1938 w Rożnicy, zm. 15 listopada 2014 w Kielcach) – pisarz (poeta, prozaik, dramaturg), edytor i serdeczny opiekun młodych twórców.

Wydał m.in. książki: *Idę po dnie rzeki* (poezje, 1965), *Jaszczury* (opowiadania, 1966), *Skaza* (powieść, 1969), *Pieśni wyśpiewane* (poezje, 1970), *Mity powracające* (poezje, 1975), *Mgła* (powieść, 1976), *Dramaty* (1976), *Nostalgia* (utwory sceniczne, 1997), *Jesteś dzieckiem świata* (pieśni, 2006). Autor librett do oratoriów i spektakli tanecznych. Wystawiał swoje sztuki teatralne w kraju (Teatr STU i Teatr Bagatela w Krakowie) oraz za granicą (Londyn, Budapeszt). Uhonorowany znaczącymi nagrodami, m.in. Nagrodą Czerwonej Róży, Nagrodą o Laur Józefa Czechowicza, Nagrodą im. Stanisława Piętaka, regionalną Nagrodą im. Stanisława Staszica. Jest też laureatem Nagrody I Stopnia Miasta Kielce w dziedzinie twórczości artystycznej za rok 2006.

Od 1992 r. prowadził w Kieleckim Centrum Kultury Scenę Autorską, w programie której realizował idee Teatru Kobiet w takich spektaklach, jak: *Image*, *Pieśń wigilijna*, *Pieśń o miłości*, *Pieśń o wolności*, *Pieśń o Ziemi* oraz poprzez poetycką opowieść recitalu wyśpiewanego przez Justynę Łysak *Moje życie jest moje*. Realizacje te przedstawiane były wielokrotnie w Kielcach, w kościołach i teatrach na terenie kraju.

Współpracował z Kieleckim Teatrem Tańca, który według jego tekstów zrealizował spektakle taneczne: *Pasja* oraz *Zdarzyło się w Jerozolimie*. Muzykę do utworów teatralnych Henryka Jachimowskiego komponowali m.in. Jan Jarczyk, Janusz Grzywacz, Paweł Łukowiec, Krzesimir Dębski, a do utworów poetyckich i poematów pieśniowych – realizowanych w formie spektakli muzycznych – Marek Tercz.

Teksty Jachimowskiego są według krytyków: „nieprawdopodobnie prawdziwe, bliskie, nasze, aktualne, uniwersalne i teraźniejsze, proste i mądre, ważne, intelektualne i ujmująco emocjonalne, upominające z przejęciem, dające nadzieję i wiarę, wyróżniające ponad wszystko DELIKATNOŚĆ, MĄDROŚĆ, MIŁOŚĆ".